

K E N D E L S E

Ved anklageskrift af 13. maj 2019 har Advokatrådet rejst sag ved Advokatnævnet mod

daværende advokat Arne Riis

for tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved i perioden fra primo februar 2014 til 4. august 2014 som advokat tilknyttet advokatfirmaet [B] i forbindelse med udarbejdelse og afgivelse af en legal opinion til [udenlandsk advokatfirma] vedrørende den [udenlandsk bank]s skattemæssige stilling i relation til Danmark og i denne forbindelse bankens erstatningsretlige og strafferetlige situation ved ydelse af services i forbindelse med bankens kunders transaktioner med danske børsnoterede aktier at have rådgivet [udenlandsk advokatfirma] og dermed [udenlandsk bank] om, hvorledes banken kunne forblive i god tro om overholdelse af dansk skatte-, erstatnings- og straffelovgivning ved bistand til bankens kunde med at tilbagesøge betalt dansk udbytteskat, selvom advokat Arne Riis indså eller burde have indset, at banken derved handlede i strid med reglerne.

Parternes påstande:

Advokatrådet har nedlagt påstand om, at daværende advokat Arne Riis pålægges en bøde efter Advokatnævnets nærmere bestemmelser, jf. retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Advokat F har på vegne af daværende advokat Arne Riis nedlagt principal påstand om frifindelse, subsidiært at der idømmes en sanktion, der tager hensyn til de i den hidtidige skriftveksling indeholdte anbringender.

Parternes indlæg:

Advokatnævnet har i forbindelse med klagesagen modtaget følgende indlæg fra parterne:

- Anklageskrift af 13. maj 2019 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.

- Svarskrift af 15. august 2019 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Arne Riis.
- Replik af 29. november 2019 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Duplik af 8. januar 2020 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Arne Riis.
- Supplerende processkrift af 18. maj 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Supplerende processkrift af 8. juni 2020 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Arne Riis.
- Indlæg af henholdsvis 26. og 29. juni 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg af henholdsvis 29. og 30. juni 2020 og 19. juli 2020 samt 9. september 2020 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Arne Riis.
- Processkrift ad formaliteten af 10. september 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg af 8. oktober 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg og supplerende fælles processkrift af 6. november 2020.
- Indlæg af 9. november 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Påstandsdokument af 27. november 2020 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Sammenfattende processkrift/påstandsdokument af 27. november 2020 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Arne Riis.
- Advokatrådets begæring af 22. januar 2021 om udsættelse af sagen til efter endelig dom i den ved retten verserende erstatningssag mod advokatfirmaet [B].
- Advokat [F]s tiltrædelse af begæring om udsættelse af 26. januar 2021.

-oOo-

- Advokat [F]s anmodning om genoptagelse på vegne af daværende advokat Arne Riis af 19. februar 2024.
- Processkrift af 14. maj 2024 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Afsluttende processkrift af 15. maj 2024 advokat [F] på vegne af daværende advokat Arne Riis.
- Indlæg af 25. maj 2024 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Arne Riis.
- Indlæg af 17. juni 2024 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.
- Indlæg af 1. december 2024 fra advokat [F] på vegne af daværende advokat Arne Riis.
- Indlæg af 18. december 2024 fra advokat [K] på vegne af Advokatrådet.

Der er med indlæggene fremlagt et omfattende bilagsmateriale.

Advokatnævnets berostillelse af sagsbehandlingen:

Advokat [K] indgav på vegne af Advokatrådet anklageskrift af 13. maj 2019 til Advokatnævnet mod daværende advokat Arne Riis (i det følgende "Arne Riis"). Der pågik efterfølgende omfattende skriftveksling, som blev afsluttet den 10. marts 2020, hvorefter sagen blev berammet til behandling på nævnsmøde den 26. maj 2020 med personligt fremmøde.

Advokat [K] anmodede medio april 2020 om, at skriftvekslingen blev genoptaget, og at den mundtlige forhandling af sagen blev udsat til efteråret 2020. Baggrunden herfor var den seneste udvikling i sagen, der havde kunnet følges i pressen. Samtidig blev det oplyst, at Advokatrådet havde modtaget yderligere godt 600 siders bilagsmateriale fra advokatfirmaet [B] (i det følgende "B"), hvilket bl.a. indeholdt dokumenter, der ikke tidligere havde været fremsendt til Advokatrådet. På baggrund af indholdet af dette materiale, og da Advokatrådet havde anmodet [B] om yderligere materiale, der var omtalt i pressen, ønskede Advokatrådet at afgive yderligere processkrift i sagen. Advokat [F] protesterede på vegne af Arne Riis imod fremlæggelse af det nye materiale, idet det bl.a. blev gjort gældende, at det ikke var godtgjort, at materialet indeholdt noget nyt eller i øvrigt var relevant for nærværende klagesag.

Advokatnævnets sekretariat omberammede herefter nævnsmødet til den 2. oktober 2020 med personligt fremmøde.

Den 8. juni 2020 udtog Skatteforvaltningen (tidligere SKAT) stævning mod [B] med påstand om, at advokatfirmaet var erstatningsansvarlig for Skatteforvaltningens tab som følge af uberettigede refusioner af udbytteskat i perioden 2014-2015.

Sekretariatet meddelte den 12. juni 2020 parterne, at skriftvekslingen var afsluttet.

Den 26. juni 2020 fremsendte advokat [K] på vegne af Advokatrådet stævningen i Skatteforvaltningens sag mod [B] med et enkelt yderligere bilag, og det blev oplyst, at svarskriftet i erstatningssagen tillige ville blive fremlagt for Advokatnævnet, når dette forelå.

Sekretariatet iværksatte herefter ny skriftveksling og sendte bilagene i høring hos advokat [F], som protesterede imod fremlæggelse af disse.

Advokatnævnets sekretariat meddelte den 1. juli 2020, at alle sagsakter, der er fremkommet, inden nævnet har truffet afgørelse, indgår i klagesagen, jf. Advokatnævnets forretningsorden. Advokat [F] fik herefter frist til at fremkomme med sine bemærkninger til bilagene.

I den efterfølgende periode var der korrespondance om sagens oplysning, herunder

om klagesagen kunne være endeligt oplyst inden ultimo august 2020, således at Advokatnævnet kunne realitetsbehandle sagen. I relation til yderligere overvejelser om formaliteten blev advokat [K] og advokat [F] anmodet om deres bemærkninger for så vidt angik mulig berøttelse på landsrettens og muligt også Højesterets dom i erstatningssagen.

Ved nævnsmødet den 2. oktober 2020 blev formaliteten drøftet, og Advokatnævnet meddelte den 5. oktober 2020 parterne, at sagen ville blive fremmet. Efterfølgende fremlagde Advokatrådet [B]s svarskrift i erstatningssagen.

Primo november 2020 anmodede advokat [F] på vegne af Arne Riis om udsættelse af sagen, hvilket Advokatnævnet afslog. Parterne blev i den forbindelse anmodet om at fremkomme med sammenfattende processkrift og ekstrakt.

Advokatrådet anmodede efter et ekstraordinært afholdt rådsmøde i januar 2021 Advokatnævnet om at sætte sagen i bero til efter endelig dom i den ved retten verserende erstatningssag mod [B], hvilket advokat [F] på vegne af Arne Riis tiltrådte. Advokatnævnet imødekom anmodningen den 4. februar 2021.

Den 28. april 2022 afsagde [landsretten] dom i erstatningssagen og frifandt [B].

Dommen blev anket til Højesteret, som den 20. november 2023 fandt, at [B] var erstatningsansvarlig. Dommen er fremlagt af Advokatrådet (UfR 2024.746H).

Den 19. februar 2024 rettede advokat [F] på vegne af Arne Riis henvendelse til Advokatnævnet med anmodning om at genoptage behandlingen af sagen. Advokatrådet blev i forlængelse heraf anmodet om at tilkendegive, om klagen ønskedes opretholdt.

Ved processkrift af 14. maj 2024 fastholdt Advokatrådet klagen i henhold til det oprindelige anklageskrift af 13. maj 2019, herunder med de nedlagte påstande og anbringender, mod Arne Riis.

Sagsfremstilling:

Parterne har i forbindelse med skriftvekslingen fremlagt et omfattende bilagsmateriale, der er indgået ved Advokatnævnets behandling. Kendelsen indeholder ikke fuldstændig sagsfremstilling, men centrale dele af denne.

Legal opinion af 4. august 2014

Advokat [C], der var partner i det internationale advokatfirma [udenlandsk advokatfirma]s kontor i [udenlandsk by], rettede den 3. februar 2014 henvendelse til advokat [D], der var partner i [B]s skatteafdeling, vedrørende en af [udenlandsk advokatfirma]s klienter, [udenlandsk bank] (i det følgende "[udenlandsk bank]").

Det fremgik af advokat [C]s e-mail af 3. februar 2014 bl.a.:

"Vi arbejder for en klient ([udenlandsk bank]), som er blevet bedt om at levere visse banktjenester i relation til en dividend stripping-transaktion med aktier i et dansk børsnoteret aktieselskab. Vores klient vil ikke være en del af selve transaktionen, men vil levere ydelser til parterne i transaktionen.

Vi forstår, at parterne i transaktionen vil realisere en skattefordel i Danmark, som formentlig består i dobbelt refusion af indeholdt udbytteskat (men vi har ikke set et strukturdokument). Måske du kender disse strukturer?

Klienten er bekymret for, om der er problemer for dem i Danmark, som de skal være opmærksomme på (skattesvig, lovgivning til bekæmpelse af omgåelse mv.). Kan du komme i tanke om nogen relevante problemer, som de kunne stå over for i Danmark (herunder omdømmeproblemer)?

Vi skal udarbejde et notat til klienten, som skal bekræfte, at de ikke løber ind i problemer i henholdsvis [land 1] (regulatorisk) eller dit land.

Indtil for nylig var der smuthuller i den [land 1] skattelovgivning, som gav mulighed for dobbelt refusion af kildeskat. Skattemyndighederne undersøger nu disse transaktioner og forsøger at gøre gældende, at de er misbrug eller endda strafbare forhold.

Vi skal have et telefonmøde med klienten i løbet af i morgen, og det ville være godt, hvis du kunne give mig dine første tanker. Vi kan naturligvis også tage en snak på telefonen for at gennemgå dette spørgsmål."

Advokat [D] videresendte e-mailen til Arne Riis, der på det tidspunkt var ansat partner i [B]s skatteafdeling. Arne Riis besvarede senere samme dag henvendelsen fra [udenlandsk advokatfirma]. Af e-mailen fremgik bl.a.:

"Den type transaktion, du beskriver, som kan indebære mulighed for, at to aktionærer kan ansøge om refusion af den samme kildeskat, har været forelagt os før ("cum/ex-transaktioner"). Som jeg mener, [D] også tilkendegav, er transaktionerne efter vores erfaring generelt problematiske set ud fra et juridisk perspektiv, og oftest er det ikke muligt at give den form for opinion om juridiske og ansvarsmæssige spørgsmål, som de involverede parter normalt ansøger om.

Skulle du have lyst til at diskutere eller drøfte nærmere, deltager vi gerne i et opkald, ligesom vi gerne uddyber vores analyse, hvis det ønskes."

Den 5. februar 2014 vendte advokat [C] tilbage. Det fremgik af e-mailen til advokat [D] og Arne Riis bl.a.:

"Vi talte med klienten i går og forelagde dem jeres første reaktion. De vil gerne have et salærtilbud fra jer for en udtalelse om de risici, der kan opstå for dem i henhold til dansk ret. Vi får en kopi af den opinion, som en af parterne i cum/ex-transaktionen modtog fra dansk advokat og vil dele den med jer. Denne opinion giver os forhåbentlig flere oplysninger om transaktionen. Klientens rolle vil være begrænset til at levere tjenester som depotbank til parterne i cum/ex-transaktionen.

Klienten vil være [udenlandsk bank] [...]. Vi har (endnu) ikke fået oplyst identiteten af parterne i cum/ex-transaktionen."

I en e-mail senere samme dag til advokat [C] anførte advokat [D] bl.a.:

"Baseret på de meget begrænsede oplysninger, som er tilgængelige lige nu, mener jeg, at vi kan lave denne analyse til et sted mellem 6.000-7.000 EUR eks. moms for selve opinion. Kan det accepteres?

Bemærk, at disse strukturer typisk er problematiske i henhold til dansk ret."

Advokat [C] besvarede ovenstående e-mail den 6. februar 2014. Det fremgik bl.a.:

"Tak for det. Jeg sender dette videre til klienten.

Tror du, at din opinion kan være en begrundet "bør"-opinion (dvs. "[udenlandsk bank] bør ikke være genstand for strafferetlig forfølgning mv.") med visse rimelige forudsætninger (f.eks. at handle i god tro, henholde sig til en ekspert-opinion, ingen deltagelse i - potentielt - uberettiget skattefordel mv.) og forbehold (ingen præcedens/retspraksis mv.)."

Arne Riis besvarede den 7. februar 2014 ovenstående e-mail. Følgende fremgik:

"Jeg henviser til din mail til [D] nedenfor.

Som nævnt er transaktionen problematisk fra et dansk juridisk synspunkt, og bør-niveau kan ikke loves. For at foretage denne vurdering skal vi have et fuldt overblik over transaktionen og klientens rolle, herunder hvad der foregår i Danmark."

Advokat [C] besvarede i en e-mail samme dag:

"Forstået.

Vi håber, at alle oplysningerne om transaktionen bliver tydeligere, når vi har set den opinion, som parterne har modtaget fra deres rådgivere."

Den 10. februar 2014 fremsendte advokat [C] "Danish Tax Opinion" af 27. juni 2012, udarbejdet af [dansk advokatfirma] ved advokat [E] til Arne Riis og advokat [D]. Det fremgik bl.a.:

"Jeg vedhæfter et udkast til opinion om den påtænkte transaktion, som [jeg] lige har modtaget. Kan I allerede se på dette dokument, om det vedrører den type transaktioner, som I allerede har set. (Jeg har videresendt jeres tilbud til klienten og afventer bekræftelse)."

"Danish Tax Opinion" af 27. juni 2012, der vedrørte spørgsmålet om de danske skattemæssige konsekvenser for en [udenlandsk pensionskasse]s deltagelse i transaktioner med danske børsnoterede aktier.

Dertil har advokat [K] på vegne af Advokatrådet oplyst, at [B]s rådgivning skulle inddrage ovenstående "Danish Tax Opinion", som alene angik den skattemæssige vurdering af transaktioner, udført af en "[udenlandsk pensionsfond]" (i det følgende "[udenlandsk pensionsfond]"), herunder med en beskrivelse af de faktiske forhold. Det blev i undersøgelsen analyseret om og under hvilke betingelser, der er ret til udbytterefusion mv. I opinionen betonedes betydningen af, at det var den ultimative ejer af aktierne, der søgtes udbytterefusion for, herunder at der kunne fastslås dette retsmæssige ejerskab omtalt som "beneficial ownership".

Heroverfor har advokat [F] på vegne af Arne Riis oplyst, at den pågældende "Danish Tax Opinion" bekræftede, at den [[udenlandsk pensionsfond] ([udenlandsk pensionsfond]), som i transaktionen skulle erhverve danske aktier og søge dansk udbytteskat tilbage på disse, burde ("should") være berettiget hertil. Endvidere er det oplyst, at den centrale problemstilling i denne opinion var, om [udenlandsk pensionsfond] trods det meget korte ejerskab og den begrænsede ejerrisiko, stadig ville opfylde betingelserne for også at kunne anses som retmæssig ejer ("beneficial owner") af de anførte aktier. Dette forhold var i henhold til denne "Danish Tax Opinion" anført som særskilt betingelse for at kunne opnå refusion af dansk udbytteskat på de pågældende danske aktier. Dette blev berørt under overskriften p. 6.1 "The condition of beneficial ownership" og igen under p. 7.1.

Den 11. februar 2014 skrev advokat [C] – efter at have set den konkrete transaktionsstruktur – på ny til Arne Riis vedrørende det beskrevne faktum i "Danish Tax Opinion", herunder at der ikke var indikationer på, at der ville ske dobbelt refusion i den beskrevne situation. Det fremgik bl.a.:

"Jeg har læst den danske opinion. Jeg kan forstå, at formålet med denne opinion er at bekræfte, at den [land 3] pensionsfond er berettiget til refusion af kildeskat, uanset at den kun ejer aktierne i meget kort tid.

Jeg var bekymret for, at der i transaktionen ville være en dobbelt refusion af kildeskat eller en anden skattefordel ud over refusionen af kildeskatten til pensionsfonden. (Det var faktisk formålet med de cum/extransaktioner, vi har set i [land 3] under tidligere lovgivning).

Da jeg læste denne opinion, fandt jeg ikke nogen indikation af sådanne yderligere skattefordele. Forventer I, at der er en yderligere skattefordel for nogen af transaktionens modparter?"

Arne Riis besvarede senere samme dag ovennævnte e-mail, hvoraf følgende fremgik:

"Ud fra en foreløbig gennemgang er jeg enig i, at den beskrevne transaktion ikke afslører et faktisk mønster, der med sikkerhed indebærer en cum/ex-handel, selv om mønstret afspejler en transaktion, hvor et aktiekøb sker før (eller på) registreringsdatoen [record date], og leveringen sker (på eller) efter registreringsdatoen [record date], hvilket vi også typisk har set i cum/ex-handlerne. For at være sikker vil jeg normalt også indbygge en forudsætning om, at sælgeren af aktierne til den [udenlandsk pensionsfond] faktisk selv var ejer af de cum udbytteaktier, som i sidste ende bliver leveret, på salgstidspunktet eller i det mindste på udbytteregistreringsdatoen. Dette kunne dog formodentlig læses ind i forudsætningerne 5-7.

For så vidt angår den korte ejerperiode, har vi tidligere i lyset af faktiske forhold kunnet finde en løsning, hvis dette er bekymringen. Jeg ville dog tøve med at fremsætte min mening om et køb og salg, som begge sker på registreringsdatoen [record date] - også hvis køb og salg sker med blot et par dages mellemrum.

Den omstændighed, at transaktionen involverer derivater og aktieudlånstransaktioner, skaber normalt udfordringer med hensyn til komfortniveauet i en tax opinion, men ofte oplever vi, at vi kan finde et komfortniveau, som er tilfredsstillende for klienten."

Efterfølgende anmodede Arne Riis [udenlandsk advokatfirma] bekræfte visse faktiske oplysninger til brug for den videre rådgivning, og [B] påtog sig herefter opgaven. Det fremgik af en e-mail af 12. februar 2014, bl.a.:

*"Vi går gerne videre. Vi har bare lige et par foreløbige spørgsmål:
Kan du bekræfte, at vi kan gå videre på grundlag af det faktuelle mønster, som fremgår af den anden danske opinion, som vi har modtaget?*

Kan du oplyse os om, hvilke punkter vores opinion skal omhandle?"

Den 13. februar 2014 modtog Arne Riis nedenstående uddybende oplysninger fra advokat [G], [udenlandsk advokatfirma], i relation til ovennævnte opdrag, herunder en række forudsætninger ("assumptions"), som skulle lægges til grund. Advokat [C] var kopimodtager på e-mailen. Det fremgik bl.a.:

"Mange tak for din e-mail. Jeg kan forstå, at du er blevet orienteret af [C] om den

faktuelle baggrund og strukturen for denne transaktion. Da vores klient udelukkende er involveret som depotbank, har vi ikke behov for en genbekræftelse af transaktionen ud fra et skattemæssigt perspektiv, men en begrundet skatteanalyse af den risiko, som vores klient kan være eksponeret for, hvis de handler som depotbank i dette projekt. Jeg er ikke skatteekspert, men det spørgsmål, der skal besvares i min opinion er, om klienten ud fra et dansk skatteretligt perspektiv kan gøres ansvarlig eller endda retsforfølges for at støtte/facilitere en skatteunddragelse begået af en af de andre aktører i denne transaktion (hvilket var årsagen til, at vi anmodede om at få udleveret den danske tax opinion).

Af hensyn til din analyse kan du henvise til den danske opinion og antage følgende:

Strukturen blev ikke udviklet af vores klient.

Vores klient vil udfylde rollen som værdipapirdepotbank, men ingen anden rolle.

Vores klient er blevet anmodet om at udfylde [rollen som] depotbank, dvs. at klienten ikke aktivt markedsfører denne struktur til andre.

Vores klient har ingen oplysninger eller viden om, hvorvidt ansøgningen om refusion af skat vil blive indgivet to gange/af en anden person.

Vil det være muligt at få et første udkast til din analyse i begyndelsen af næste uge?

[C] er der andet, som [Arne Riis] skal være opmærksom på?"

I e-mail af den 14. februar 2014 til advokat [G] og advokat [C] oplyste Arne Riis, at han ville anvende dette udgangspunkt og alene have fokus på ansvarsspørgsmålene, idet det fremgik:

"På baggrund af mailen fra [G], vil vi udelukkende fokusere vores opinion på spørgsmålet om klientens ansvar som depotbank i en transaktion, der - som vi forstår det - er skitseret i den faktuelle beskrivelse i den modtagne tax opinion fra [dansk advokatfirma]. I det omfang, det måtte være nødvendigt, vil vi foretage de forudsætninger, der er anført deri, samt forudsætningerne i [G]'s mail nedenfor, medmindre vi får andre anvisninger."

-oOo-

Den 18. februar 2014 fremsendte Arne Riis første udkast til legal opinion. I den forbindelse opfordrede han [udenlandsk advokatfirma] til at gennemgå det faktum, der var lagt til grund samt forholde sig til, om der rent faktisk skete en registrering af det retmæssige ejerskab "beneficial ownership" i banken. Af e-mailen fremgik bl.a.:

"Vedlagt finder I vores udkast til dansk opinion vedrørende [udenlandsk bank] i relation til den påtænkte transaktion, hvor [udenlandsk bank] fungerer som

depotbank.

Vi modtager gerne eventuelle kommentarer eller spørgsmål, som I måtte have. Bemærk især uddybningerne af de forudsætninger, vi har foretaget, hvor de vigtigste er markeret med gult. Vi bemærker, at det i den danske tax opinion, som vi har fået forelagt, forudsættes, at [udenlandsk bank] vil afgive en erklæring om retmæssigt ejerskab i sine registre, hvilket forekommer usædvanligt, og vi er faktisk gået ud fra, at der ikke er en sådan registrering, men kommenter endelig. Hvis der faktisk er en registrering af retmæssigt ejerskab, og dette også vil afspejles i et bevis udstedt af [udenlandsk bank] om Aktierne, vil vi gerne vide det, da det kan have en indflydelse på vores analyse.”

Af udkast til legal opinion anmodede Arne Riis [udenlandsk advokatfirma] bekræfte, om det var korrekt at angive følgende ”assumption”

I forlængelse heraf har advokat [F] oplyst at med henblik på at sikre, at udkastet i det hele tog udgangspunkt i samme transaktion, som den modtagne ”Danish Tax Opinion” havde beskrevet, anførte Arne Riis i udkastet som udgangspunkt for vurderingen samme forudsætninger (”assumptions”) og samme transaktion som beskrevet i ”Danish Tax Opinion”. Herudover blev de ”assumptions”, som advokat [G] i dennes e-mail af 13. februar 2014 bad om blev lagt til grund, medtaget, idet det dog bemærkes, at de ”assumptions”, der blev indsat i udkastet, på nogle punkter adskilte sig fra indholdet i ”Danish Tax Opinion”.

Videre har advokat [F] oplyst, at den mest centrale forskel, som Arne Riis også henviste særskilt til i sin følgemail af 18. februar 2014, var, at det i udkastet til legal opinion udtrykkeligt var forudsat, at [udenlandsk bank] i sin dokumentation i modsætning til, hvad der fremgik om depotbanken i ”Danish Tax Opinion”, netop ikke forholdt sig til eller erklærede sig om ”beneficial ownership” (retmæssig ejerskab). Dette er særskilt fremhævet med gult i den originale version. Hvis denne forudsætning ikke kunne lægges til grund, kunne det, som anført af Arne Riis, have betydning for den juridiske vurdering.

Det fremgik endvidere under ”Scope” bl.a.:

”I denne Opinion vurderes alene, om [udenlandsk bank] er skattepligtig i Danmark, [udenlandsk bank]s civilretlige ansvar for et tab lidt af den danske stat og danske strafferetlige spørgsmål for [udenlandsk bank] som følge af transaktionen på grundlag af den faktiske baggrund og forudsætningerne angivet i 3 og 4 nedenfor.”

Under ”Assumptions” nr. 13 fremgik:

”[Udenlandsk bank] har ingen oplysninger eller viden om, hvorvidt ansøgningen om refusion af skat vil blive indgivet to gange/af en anden person.”

Foranlediget af fremsendelsen af udkastet til [udenlandsk advokatfirma] modtog Arne Riis den 20. februar 2014 en e-mail fra advokat [G] med [udenlandsk advokatfirma]s håndskrevne bemærkninger. I e-mailen blev der henvist til "*minor comments*". [Udenlandsk advokatfirma] bekræftede i den forbindelse, at Arne Riis i sin juridiske vurdering kunne forudsætte, at banken ikke ville udstede dokumentation vedrørende retmæssig ejerskab ("*beneficial ownership*"), men alene bekræfte, hvem der var registreret som ejer af aktierne.

De håndskrevne bemærkninger fra [udenlandsk advokatfirma] omfattede også et forslag til en ændring af "assumption" nr. 13 vedrørende [udenlandsk bank]s viden om dobbelt tilbagesøgning af udbytteskat i transaktionen.

Advokat [F] har oplyst, at dette førte til, at Arne Riis i nyt udkast til legal opinion af 20. februar 2014 indsatte den bredere og for [udenlandsk bank] mere forpligtende formulering:

"[Udenlandsk bank] har ingen grund til at antage, at - eller oplysninger eller viden om, hvorvidt en anden person end [udenlandsk pensionsfond] vil indgive en ansøgning om refusion af skat med hensyn til den kildeskat på udbytte, som er indeholdt på Aktierne."

Efterfølgende, den 21. februar 2014, fremsendte Arne Riis nyt udkast til legal opinion, og i fremsendelsesmailen berørtes også lovvalg og jurisdiktion.

-oOo-

I april 2014 modtog Arne Riis en ny beskrivelse af faktum fra [udenlandsk advokatfirma] om, hvorledes transaktionerne blev tænkt gennemført. Beskrivelsen, der var på [sprog] – og som også i en engelsk intern-oversættelse havde titlen "[udenlandsk bank] of transaction for equities trading" – beskrev i et over 7-siders flowdiagram med tilhørende beskrivelser og noter samt detaljerede oplysninger om, hvorledes transaktionen skulle bogføres hos kunder, brooker og bank, herunder [udenlands bank]s rolle som depotbank.

Det fremgik bl.a. af [udenlandsk advokatfirma]s e-mail af 10. april 2014:

"Jeg vedhæfter et opdateret diagram fra klienten med angivelse af forskellige trin og med præcisering af de datoer, hvor transaktionerne indgås og afvikles. Det foreligger uheldigvis kun på [sprog], så sig til, hvis du har spørgsmål eller har brug for yderligere præcisering."

Jeg vil være taknemmelig, hvis du kan sende os et opdateret udkast til din opinion (og en sammenligning med det tidligere udkast) hurtigst muligt."

Advokat [K] har oplyst, at det af diagrammets side 1 bl.a. fremgår, at [udenlands bank], på handelsdagen optræder som depotbank. Af diagrammets side 3 fremgår en beskrivelse af, hvorledes udbyttet behandles i den beskrevne transaktion (4. [...]). Transaktionen gennemgås fra placering af ordren ved [udenlands bank] som depotbank. Videre gennemgås den konkrete gennemførelse af udbyttebetalingen, herunder ved bankens udstedelse af såkaldte Credit Advices (dokumentation for adkomst til at en udenlandsk skatteyder kunne få tilbagebetalt indeholdt dansk udbytteskat på danske børsnoterede aktioner).

Advokat [K] har oplyst, at ovennævnte note – efter sin ordlyd – angår udstedelsen af såkaldte udbyttebeviser, der bruges som dokumentation ved anmodning om tilbagebetaling af indeholdt dansk udbytteskat. Et sådant bevis indgår som led i den sagsbehandling, som ved de danske skattemyndigheder kunne føre til for eksempel udbetaling af dansk indeholdt udbytteskat på danske børsnoterede aktier, der er ejet af en udenlandsk skatteyder, når visse betingelser i henhold til en dobbeltbeskatningsoverenskomst er opfyldt.

Den 15. april 2014 skrev Arne Riis til [udenlandsk advokatfirma] under henvisning til dels et nyt udkast til legal opinion, dels til fremkomsten af den nye faktumbeskrivelse fra banken – hvormed der blev sendt et nyt udkast til legal opinion primært med ændringer til faktumafsnittet, afsnit 5:

" Som du kan se, har vi ændret opinion en smule, fordi OTC-kontrakter erstatter futures. Det vi er mest bekymret for er, at der nu ikke er nogen tax opinion, som specifikt dækker den transaktion, som [udenlands bank] vil fungere som depotbank for."

Advokat [K] har oplyst, at der tillige blev ændret i konklusionerne i afsnit 6.2 om ansvar mv. i det tilrettede udkast, som Arne Riis fremsendte den 15. april 2014.

Der blev indsat to nye afsnit:

"4. Den omstændighed, at [udenlandskpensionsfond] indgår OTC [...]. Dette vil kunne indebære en mulighed for arbitrage, som er identificerbar for [udenlands bank], og hvor standarddokumentationen for ejerskab udstedt af [udenlands bank] kan være vildledende.

5. Den omstændighed, at [udenlandskpensionsfond] ikke har indhentet en tax opinion om den præcise transaktion, som er udført af [udenlandskpensionsfond] (tax opinion forudsætter futures og ikke OTC-forwardkontrakter), vil gøre det vanskeligere for [udenlands bank] at gøre gældende, at den pr. definition har handlet i god tro (og dermed ikke er ansvarspådragende) med hensyn til den danske skattemæssige behandling af transaktionen."

I e-mail af 15. april 2014 til Arne Riis foreslog advokat [G] fra [udenlandsk advokatfirma], at ovennævnte beskrivelse blev indsat i redegørelsen, ligesom det blev oplyst, at man ville spørge [udenlandsk bank], om banken måtte ønske en opdateret udgave af tax opinion for [udenlandsk pensionsfond].

Advokat [F] har oplyst, at Arne Riis i e-mail af 16. april 2014 til [udenlandsk advokatfirma] forholdt sig til det ændrede faktum, idet det fremgik:

"I forlængelse af modtagelsen af den nye faktuelle beskrivelse, kan jeg muligvis forstå det forkert, men jeg har gennemgået beskrivelsen, og jeg læser den, som om der faktisk er en indikation af, at transaktionen er en cum/ex-transaktion, hvilket var vores oprindelige bekymring, men som vi følte, at vi kunne udelukke efter at have læst tax opinion.

Jeg forstår, at [udenlandsk pensionsfond] i den nye faktuelle beskrivelse erhverver aktier fra sælger ved betaling af en cum udbyttepris, men som sælger vil levere ex udbytte i form af lånte ex udbytteaktier plus en udbytte "kompensationsbetaling".

Endvidere anføres det i nr. 1 i den faktuelle beskrivelse, at købet endda vil ske efter "udbyttegodkendelsesdatoen" [Dividend Approval Date]. Hvis der med "udbyttegodkendelsesdato" [Dividend Approval Date] menes den dato, hvor generalforsamlingen i det danske udloddende selskab godkender udbytteudlodningen, er det fra et skattemæssigt perspektiv den afgørende dato for ejerskab af udbyttet, således at aktionæren på denne dato også er ejeren af udbyttet. Hvis [udenlandskpensionsfond] således ikke engang erhverver Aktierne før efter denne dato, bør dette i vores analyse i sig selv forhindre [udenlandsk pensionsfond] i at blive anset for at erhverve cum udbytteaktier i dansk skattemæssig henseende og dermed formentlig [udenlandsk bank] i at udstede et udbytteejercertifikat til [udenlandskpensionsfond], som [udenlandskpensionsfond] kan bruge som grundlag for at søge om refusion af indeholdt dansk udbytteskat.

Ovenstående synes, som jeg læser det, under alle omstændigheder at udelukke, at vi beholder forudsætning 5 i vores udkast til opinion, da [udenlandsk pensionsfond] erhverver cum udbytteaktier fra en Sælger, som ikke ejer (eller leverer) cum udbytteaktier, og [udenlandsk pensionsfond] kan derfor pr. definition ikke være ejer af cum udbytteaktier på udbyttegodkendelsesdatoen [Dividend Approval Date], hvilket efter vores opfattelse er en forudsætning for at blive betragtet som ejer af aktierne og dermed selve udbyttet i dansk skattemæssig henseende. Vores forudsætning 5 i vores udkast til opinion er derfor afgørende for at nå et bør-niveau for os for [udenlandsk bank], også selv om vi fik forelagt en ny tax opinion, der opnår bør-niveau i analysen af indeholdt dansk udbytteskat til [udenlandskpensionsfond] i lyset af ovenstående, og på hvilken [udenlandsk bank] muligvis kan basere sin handlen i god tro i transaktionen.

Da [udenlandsk bank] handler for både Sælgeren og [udenlandsk pensionsfond] og kender karakteren af transaktionen, vil dette efter vores opfattelse gøre det endnu vanskeligere for [udenlandsk bank] at distancere sin rolle i forhold til transaktionen.

Jeg modtager gerne dine tanker om ovenstående, og om du mener, at vores forudsætning 5 kan fastholdes, og jeg vil gerne ringe sammen og drøfte ovenstående for at kunne fastlægge den bedste fremgangsmåde herfra."

Af e-mailkorrespondance af 22. april 2014 fremgår, at der havde været drøftelse mellem advokaterne, der førte til, at [udenlandsk advokatfirma] fremsendte en ny version af den faktuelle beskrivelse – "[udenlandsk bank] Description of transaction for equities trading".

Ved e-mail af 23. april 2014 fremsendte Arne Riis nyt udkast til legal opinion indeholdende de oplysninger, der fremgår af den ændrede, faktuelle beskrivelse, han modtog fra [udenlandsk advokatfirma]. Af det nye udkast fremgår følgende vedrørende faktum:

- "1. På handelsdatoen ("Handelsdatoen") [Trade Date] køber [udenlandsk pensionsfond]/Partnerskabet danske børsnoterede aktier ("Aktierne") af en reguleret inter-dealer-mægler ("Mægleren"). Købet vil finde sted før eller på den dato, hvor generalforsamlingen i udstederen af Aktierne ("Udstederen") beslutter at anvende hele eller en del af indtjeningen og overskuddet til at udlodde et udbytte ("Udbyttegodkendelsesdatoen") [Dividend Approval Date], men senest på Udbytteregistreringsdatoen [Dividend Record Date] (cum udbytte), dvs. før ex udbyttedatoen. Afviklingsdatoen for Transaktionen "Afviklingsdatoen") [Settlement Date] vil være efter udbytteregistreringsdatoen [Dividend Record Date] (ex dividend).*
- 2. "Udbytteregistreringsdatoen" [Dividend Record Date] er udløbet af den børshandelsdag, der slutter umiddelbart før ex udbyttedatoen. På handelsdatoen [Trade Date] sælger sælgeren ("Sælgeren") Aktierne gennem Mægleren. Salget vil derfor finde sted før ex udbyttedatoen, dvs. før eller på udbyttegodkendelsesdatoen [Dividend Approval Date], men senest på Udbytteregistreringsdatoen [Dividend Record Date] (cum udbytte). Afviklingsdatoen [Settlement Date] vil være efter udbytteregistreringsdatoen [Dividend Record Date] (ex udbytte)."*

Advokat [K] har oplyst, at den nye beskrivelse af faktum herefter indeholder et nyt afsnit, hvoraf fremgår, at der er tale om en "cum/ex dividend" transaktion. Afsnit 6.2.2 i det nye udkast til legal opinion af 23. april 2014 om "Civil liability for [udenlandsk bank] in the contemplated transaction 2" er justeret og indeholder nu en detaljeret beskrivelse af, hvorfor [udenlandsk bank] ikke er i ond tro.

Den 2. maj 2014 blev der fremsendt et justeret udkast til Danish Opinion af 2. maj 2014 med yderligere faktuelle ændringer i forhold til den seneste version. Det fremgår af den fremlagte højesteretsdom af 23. november 2023, at det i pkt. 2 ("Scope") i en dansk oversættelse af legal opinion er det anført, at den angår "*om [udenlandsk bank] er skattepligtig i Danmark, [udenlandsk bank]'s civilretlige ansvar for et tab lidt af den danske stat og danske strafferetlige spørgsmål for [udenlandsk bank] som følge af transaktionen [..]*". I pkt. 3 ("Påtænkte transaktioner") beskrives de påtænkte transaktioner i form af køb, salg og lån af aktier samt [udenlandsk bank]'s udstedelse af udbyttebrev. I konklusionen i pkt. 5 ("Opinion") anføres bl.a., at "[udenlandsk bank] *bør ikke være underlagt dansk civilretligt ansvar, som indebærer pligt til at kompensere den danske stat for eventuelle tab som følge af bankens rolle i den påtænkte transaktion*", men at en række nærmere angivne omstændigheder "*forhindrer os dog i at nå frem til en mere definitiv vurdering af [udenlandsk bank]'s position*". I pkt. 5 er det videre anført, at "[udenlandsk bank] *bør ikke være underlagt dansk strafferetligt ansvar som følge af sin rolle i den påtænkte transaktion*".

Den 23. juni 2014 fremsendte Arne Riis afregning for bistand i første halvår 2014, hvor det af afregningsteksten bl.a. fremgik:

"[...] da vi færdiggjorde vores udkast til opinion den 21. februar på grundlag af den faktuelle beskrivelse, der var givet på det tidspunkt, og efter at have indarbejdet kommentarer fra [udenlandsk advokatfirma]. Vi sendte vores salærstatus på 8.700 EUR til [udenlandsk advokatfirma] den 3. april 2014.

Derefter blev den påtænkte transaktion ændret, og vi modtog en mere udførlig beskrivelse - først på [sprog] og derefter på engelsk - hvilket krævede en ny analyse for at fastslå de krævede ændringer i det oprindelige udkast til opinion som følge deraf. De nye oplysninger tilføjede yderligere en del kompleksitet til analysen og krævede yderligere drøftelser med [udenlandsk advokatfirma] samt fremsendelse af ændrede udkast til versioner af vores opinion. Dette arbejde forudså vi ikke, da vi gav vores første estimat baseret på en anden faktuel beskrivelse."

Den 18. juli 2014 forelå endnu et justeret udkast til Danish Opinion af 21. juli 2014.

Den 4. august 2014 sendte [B] en underskrevet legal opinion til [udenlandsk advokatfirma], der indholdsmæssigt svarede til det udkast, der blev fremsendt af [udenlandsk advokatfirma] den 2. maj og 18. juli 2014.

Legal opinion 2015

I juli 2015 blev [B] bedt om at bekræfte over for [udenlandsk advokatfirma], at retstillingen som omtalt i Opinion af 4. august 2014 fortsat var gældende. Henvendelsen skete til Arne Riis, men da han efter det oplyste var på ferie, blev

henvendelsen besvaret af daværende advokat [A] (i den følgende "advokat [A]") som "Confirmation - Opinion of 4 August 2014" af 24. juli 2015.

Advokat [K] har oplyst, at der – efter [B]s afgivelse af opinion i august 2014 og inden advokat [A]s bekræftelse fra 2015 – i ligningslovens § 3, var indsat en generel misbrugsbestemmelse, der kunne have betydning for muligheden for at påberåbe sig bestemmelsen i en dobbeltbeskatningsoverenskomst.

Videre er det oplyst, at advokat [A] i afsnit 5 redegjorde for den nye bestemmelse i ligningslovens § 3, der fandt anvendelse på transaktionen fra den 1. maj 2015, og vurderede, at den nye bestemmelse ikke havde betydning for [udenlandsk advokatfirma]s kundes retlige position, og indholdet af den tidligere afgivne opinion bekræftedes herefter som anført ovenfor.

-oOo-

Den 24. august 2015 offentliggjorde de danske skattemyndigheder den omfattede svindel med udbytterefusion.

Efterfølgende blev [udenlandsk bank] i august 2016 anmeldt til [Q] som følge af mistanke om, at banken havde produceret dokumentation til brug for uretmæssige ændringer om udbytterefusion for et beløb i størrelsesordenen 1,1 mia. kr.

Legal opinion 2017

[Udenlandsk bank] anmodede i begyndelsen af 2017 om en uformel opdatering om udbyttesagen.

Den 16. februar 2017 svarede advokat [A] til advokat [G] fra [udenlandsk advokatfirma] bl.a.:

"Dear [G]

Thank you for your email. Please be informed that Arne has left [B].

We will be happy to provide [udenlandsk bank] with an update on the approach to cum/ex transactions in Denmark. The settlement case involving the Danish tax authorities and a [land 4] based company called [P], that you are referring to, relates to the Danish withholding tax reclaims frauds case.

Please let me know if the update should in the form of an update of the previous opinion or the update should solely focus on the recent developments in the approach to cum/ex transactions in Denmark."

I e-mail af 17. februar 2017 fra advokat [A] til advokat [G] m.fl. fremgik bl.a.:

"Below please find a general outline of the most recent developments with respect to refunds of Danish withholding tax on dividends."

Redegørelsen blev afsluttet med følgende notits:

"The request form information about whether the shares are part of a share lending arrangement will most likely entail that the Danish Tax Authorities will examine all securities lending arrangements in detail prior to a refund of dividend withholding tax being made."

I e-mail af 4. april 2017 mellem advokaterne kædes transaktionen og undersøgelserne i 2014 og 2015 sammen med den transaktion, som advokat [A] beskrev som en "cum/ex".

Den 5. april 2017 afgav [B] ved advokat [A] på ny en bekræftelse af rådgivning fra 2014 og 2015 til [udenlandsk advokatfirma]s kunde. En bekræftelse af retsstillingen ifølge de tidligere legal opinions "Liability for Danish withholding tax - [udenlandsk bank]".

Det efterfølgende forløb

I efteråret 2019 var der en del presseomtale, herunder fremkom oplysninger om, at [udenlandsk bank] havde begået groft bedrageri over for den danske statskasse i relation til opnåelse af refusion af udbytteskat, som havde stået på i en længere periode ved anvendelse af "hundredevis af fiktive aktiehandler".

[Udenlandsk bank] modtog i 2019 en bøde på 110 mio. kr., og banken tilstod at have medvirket til svindel med dansk udbytteskat for ikke under 1,1 mia. kr. i årene 2014 og 2015. Retsbogsudskriften er fremlagt for Advokatnævnet.

Arne Riis deponerede sin advokatbeskikkelse den 1. marts 2020.

Den 28. april 2022 afsagde [landsretten] dom i erstatningssagen og frifandt [B].

Dommen blev anket til Højesteret, som ved dom af 20. november 2023 fandt, at [B] havde pådraget sig et erstatningsansvar og ud fra en samlet vurdering skulle betale en erstatning på 400 mio. kr.

Parternes påstande og anbringender:

Henset til omfanget af parternes anbringender er alene uddrag gengivet nedenfor. Samtlige af parternes indlæg og anbringender er indgået i Advokatnævnets behandling af sagen.

Advokatrådet:

Advokatrådet har til støtte for den nedlagte påstand overordnet gjort gældende, at sagen angår den adfærd, som Arne Riis udviste i forbindelse med udarbejdelse og afgivelse af en legal opinion til [udenlandsk advokatfirma] vedrørende den [udenlandsk bank]s skattemæssige stilling i relation til Danmark og i denne forbindelse bankens erstatningsretlige og strafferetlige situation, herunder om adfærden måtte være i strid med god advokatskik på daværende tidspunkt. Deltagelse i rådgivning om ulovlig skatteunddragelse i Danmark eller udlandet var og er i strid med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, og en advokat, der påtager sig en opgave eller ikke udtræder fra et allerede påtaget hverv, når advokaten får eller burde have fået begrundet mistanke om, at klientens formål med anmodningen om bistand er at misbruge advokatens rådgivning til at fremme andre strafbare handlinger eller undladelser, herunder skatteunddragelse, handler i strid med god advokatskik.

Med Højesterets dom i sagen har en omfattende bevisførelse fundet sted, og det er klarlagt, hvad der kan lægges til grund ved Advokatnævnets videre behandling af sagen foruden det i klagesagen tidligere anførte.

Legal opinion af 4. august 2014

Advokatrådet har navnlig gjort gældende, at Arne Riis - ved at rådgive om de anførte ændringer i beskrivelsen af det faktuelle grundlag for legal opinion med fokus på, hvorledes banken kunne vedblive at være i god tro i forhold til overholdelse af danske skatteregler, reelt medvirkede i en proces, der senere muliggjorde omfattende svindel med dokumentation over for den danske stat, idet den dokumentation (Credit Advice) udgjorde den eneste dokumentation, der var fornøden for, at de danske skattemyndigheder udbetalte udbytterefusion.

Dette synspunkt underbygges yderligere af den i sagen fremlagte e-mail af 17. februar 2017 fra advokat [A] til advokat [G] m.fl., der godtgør, at [B] reelt opfattede den bagvedliggende transaktion, som en CUM/EX transaktion, der blev underkendt i [land 1] tilbage i 2012, som værende ulovlig skatteudnyttelse og muligt strafbar, der endvidere af Arne Riis blev omtalt som værende "problematisk" efter danske regler.

Det er endvidere gjort gældende, at Arne Riis bistod med at beskrive, hvorledes [udenlandsk bank] kunne vedblive at være i god tro, og at denne ikke afstod fra at rådgive om, hvorledes banken kunne undgå at være omfattet af et erstatnings- og strafferetligt ansvar, når han dokumenterbart ikke havde det fulde overblik over den omhandlede transaktion. Det er Advokatrådets synspunkt, at det måtte stå Arne Riis klart den 23. april 2014, at der kunne være tale om en model, der kunne være retsstridig, herunder når det tages i betragtning, at bankens fokus udelukkende var at undgå et hæftelseserstatnings- og/eller strafferetligt ansvar.

Det er Advokatrådets opfattelse, at Arne Riis havde en pligt til at sætte sig ind i det

faktum, der var af betydning for at forstå de faktiske forhold ved udarbejdelsen af legal opinion af 2014, uanset om beskrivelsen var på [sprog]. En forståelse af sagens faktiske forhold er en afgørende forudsætning for at kunne rådgive om et retsområde. Dette så meget desto mere, når rådgivningen skulle danne grundlag for et sådant særligt, kvalificeret rådgivningsprodukt, som en legal opinion udgør. Denne alvor understreges i en kontekst, hvor Arne Riis indledningsvist så rådgivningen som værende problematisk i forhold til overholdelse af dansk skattelovgivning.

Det er endvidere dokumenteret, at Arne Riis havde mulighed for at sætte sig ind i den bagvedlæggende transaktion, da han den 10. april 2014 modtog en [sprog] transaktionsoversigt.

En række yderligere forhold og omstændigheder kan efter Advokatrådet lægges til grund og udgør særligt væsentlige forhold, der burde have afholdt Arne Riis fra at bistå i sagen.

Arne Riis' opdrag var primært at beskrive hæftelseserstatnings- og strafferetlige konsekvenser af påtænkte dispositioner. Efter alt at dømme angik rådgivningen, hvad der skulle til af procedurer for, at den [udenlandsk bank] – og andre – kunne opnå ret til refusion af udbytteskat fra den danske stat og samtidig hermed vedblive med at være i god tro – og dermed søge at undgå et ansvar.

Såvel Arne Riis, [udenlandsk advokatfirma] samt [udenlandsk bank] havde kendskab til, at transaktioner med Dividend Stripping var kendt ulovlige i henhold til [land 1]s lovgivning og blev strafferetligt efterforsket. Dette var en direkte del af baggrunden for, at der blev søgt dansk rådgivning.

De [land 1] regler om udbytterefusion blev omlagt med virkning fra 2012, og baggrunden for omlægningen var bl.a., at der blev svindlet med tilbagesøgning af udbytteskat ved brug af såkaldt Short-selling omkring udbyttedagen, hvor både sælger og køber søgte om refusion. Da Arne Riis påtog sig opdraget, gjorde han selv opmærksom på, at han kendte til denne problemstilling.

Den 23. april 2014 fremsendtes med sagens bilag 12 et nyt udkast til Danish Opinion, indeholdende de oplysninger, som Arne Riis havde modtaget om den ændrede, faktuelle beskrivelse af ordningen, og som var udarbejdet af [udenlandsk advokatfirma] eller af dennes kunde, [udenlandsk bank]. Den nye beskrivelse af faktum indeholder et nyt afsnit 1, hvoraf fremgår, at der reelt er tale om en "CUM/EX dividend" transaktion. Dette understøttes yderligere af den omstændighed, at den erfarne skatteadvokat, advokat [A], opfattede transaktionen som værende en såkaldt CUM/EX transaktion, jf. hans e-mail af 17. februar 2015.

Endelig fremgår det af sagen, at det ligeledes var erkendt og omtalt, at det kunne

være relevant at undersøge, om banken kunne være ansvarlig for et eventuelt tab af skatteindtægter til den danske stat. Dette under henvisning til praksis vedrørende de såkaldte selskabstømmersager.

Arne Riis påtog sig en rådgivningsopgave med viden om – eller får i rådgiverforløbet kendskab til – at der kan være risiko for, at den konkrete rådgivning og legal opinion kunne misbruges til at fremme strafbare handlinger eller undladelser. Endvidere afstår han tilsyneladende fra at sætte sig ind i det reelle indhold af transaktionen under henvisning til, at beskrivelsen er på [sprog]. Dette burde have ført til, at Arne Riis enten sikrede sig, at informationer blev indhentet og oversat til at afdække, om dette var tilfældet og ellers, at Arne Riis afstod fra opdraget eller senest ultimo april 2014 udtrådte af sagen.

Alternativt kunne rådgivningen have været, at man frarådede banken at medvirke i ordningen, fremfor alene at beskrive grundlaget for god tro og risikoen for erstatnings- og strafansvar samt bistå med at tilpasse faktum.

Advokatrådet har gjort gældende, at Arne Riis – ved ikke at tage disse skridt – risikerede at bistå med at rådgive i tilknytning til et muligt, strafbart forhold, hvilket må have stået ham klart, senest da opdragsgiverne ændrede faktumbeskrivelse til at indgå i en såkaldt CUM/EX model, samt da den [sprog] transaktionsoversigt forelå. Den [udenlandsk bank] måtte antages at ønske netop viden og rådgivning om risici fordi udviklingen i [land 1] viste, at de omhandlende transaktioner opfattedes som retsstridige og havde ført til tab for [land 1].

Arne Riis fik præsenteret et faktum, og han deltog i at få formuleret beskrivelsen af faktum på en sådan måde, at han fandt dette egnet som grundlag for at bistå med afgivelse af en legal opinion med betydelig grad af sikkerhed – et såkaldt should level. Igennem dette rådgivningsforløb er Arne Riis blevet bekendt med, hvilket formål denne legal opinion skal tjene, og må herunder forudsætte, at dette særligt kvalificerede dokument danner grundlag for, at [udenlandsk bank] gennemførte modellen.

Det er således gjort gældende, at Arne Riis i det mindste har holdt sig i uvidenhed om detaljerne og om den ordning, man rådgav om, uanset at det stod ham klart, at ordningen kunne være ansvarspådragende efter [land 1], såvel som efter danske regler, jf. bl.a. e-mail af 15. april 2014 fra [udenlandsk advokatfirma] til [B].

Arne Riis:

Advokat [F] har på vegne af Arne Riis principalt påstået frifindelse, subsidiært at der idømmes en sanktion, der tager hensyn til de i den hidtidige skriftveksling indeholdte anbringender.

Advokat [F] har til støtte for den principale påstand navnlig gjort gældende, at Arne Riis ikke i sin rådgivning er gået videre, end berettigede hensyn til klienten tilsagde, og at Arne Riis heller ikke har søgt klientens interesser fremmet på utilbørlig måde.

Det er overordnet bestridt, at Arne Riis' udarbejdelse af den anførte legal opinion har haft den konsekvens, at denne har været anvendt til "svindel" og dermed til, at klienten ([udenlandsk bank]) har modtaget udbytterefusion uden at have været berettiget hertil, respektive at dette gør, at udarbejdelsen af den anførte legal opinion repræsenterer en tilsidesættelse af god advokatskik.

Advokat [F] har videre gjort gældende, at anklageskriftets påstand og anbringender om, at Arne Riis har handlet i strid med god advokatskik, grundlæggende er baseret på tre forkerte forudsætninger, hvilke er ukorrekte og udokumenterede. Dertil er det bl.a. anført, at den transaktion, som Arne Riis tog stilling til i den afgivne legal opinion, ikke var en transaktion, som havde til formål at opnå dobbelt tilbagesøgning af den samme danske udbytteskat (også betegnet "cum/ex transaktioner"); at Arne Riis fire gange i rådgivningsforløbet (henholdsvis den 3. februar, 5. februar, 7. februar 2014 og den 16. april 2014) gjorde klienten og dennes advokat, [udenlandsk advokatfirma]y, opmærksom på, at dobbelt tilbagesøgning af samme udbytteskat var problematisk i Danmark og ville medføre, at der ikke kunne afgives den efterspurgte legal opinion, ganske enkelte fordi noget sådant ikke ville være lovligt; at Arne Riis således fra begyndelsen af rådgivningsforløbet i februar 2014 og frem til og med den afgivne legal opinion den 4. august 2014 helt klart lagde til grund, at hans rådgivning vedrørte en transaktion, hvori var indeholdt, at den [udenlandsk pensionsfond] ([udenlandsk pensionsfond]) inden udbyttedatoen faktisk erhvervede og fik leveret de aktier, hvorpå der skulle efterfølgende tilbagesøges udbytteskat; at [udenlandsk pensionsfond] derfor var ejer af udbyttet på disse aktier; og at [udenlandsk bank] hverken ville udstede udbyttedokumentation til andre end [udenlandsk pensionsfond] eller havde nogen anledning til at antage, at andre end [udenlandsk pensionsfond] ville søge udbytteskat tilbage på de samme aktier.

Videre har advokat [F] gjort gældende, at der i hvert fald fra den 10. februar 2014 og derefter var fuld enighed mellem Arne Riis og [udenlandsk advokatfirma] om, at transaktionen ikke tog sigte på dobbelt tilbagesøgning af udbytteskat, men i stedet, at [udenlandsk pensionsfond] ville udnytte sin adgang i henhold til art. 10 i den dansk-[land 3] dobbeltbeskatningsoverenskomst til at opnå fuld refusion af dansk udbytteskat (men ikke mere end den udbytteskat, der faktisk var betalt på aktierne); at dette sigte også var grundlaget for den afgivne legal opinion af 4. august 2014, og herunder også de forbehold og usikkerheder, som fremgår af denne; samt at transaktionen helt kort beskrevet bestod i, at [udenlandsk pensionsfond] købte danske børsnoterede aktier umiddelbart inden tidspunktet for udbyttelodning og solgte aktierne igen umiddelbart herefter, hvorefter [udenlandsk pensionsfond] som

ejer af aktierne på tidspunktet for udlodningen derefter ville tilbagesøge den indeholdte danske udbytteskat hos skattemyndighederne.

Denne type transaktion var og er en helt lovlig transaktion, og en [udenlandsk pensionsfond] vil derfor i almindelighed kunne erhverve danske aktier kort tid inden, der udloddes udbytte på aktierne og sælge aktierne igen kort tid efter dette, samtidig med at retten til at opnå refusion af dansk udbytteskat på aktierne bevarer.

Advokat [F] har ligeledes gjort gældende, at da Arne Riis under rådgivningsforløbet (i april 2014) modtog en udvidet engelsk beskrivelse af den samlede transaktion, som [udenlandsk advokatfirma] anmodede ham om at lægge til grund i sin opinion, gav denne nye beskrivelse Arne Riis anledning til at sende en e-mail den 16. april 2014, hvori han meddelte, at [udenlandsk pensionsfond] efter hans opfattelse ikke ville være berettiget til at tilbagesøge betalt udbytteskat på aktier, som [udenlandsk pensionsfond] ikke havde købt inden den dato, hvor udlodning af udbytte blev vedtaget på generalforsamlingen i det udloddende selskab. Denne dato er ikke nødvendigvis sammenfaldende med den såkaldte "dividend record date", som normalt ligger efter dette tidspunkt, men som i en kapitalmarkedssammenhæng er afgørende for, hvornår aktier handles med/uden udbytteret, således at der ikke (nødvendigvis) er overensstemmelse med det tidspunkt, som er skatteretligt afgørende og tidspunktet for den registrering af ejerskabet til børsnoterede aktier, som rent praktisk foregår i [S], jfr. p. 6.1.1 i den afgivne opinion (bilag 15).

Arne Riis meddelte samtidig, at han ikke kunne afgive nogen opinion, hvis transaktionen ville være som beskrevet i bilag 9, der lagde til grund, at [udenlandsk pensionsfond]s anskaffelse af aktier først ville skulle ske efter datoen for udlodning af udbytte, idet [udenlandsk pensionsfond] i så fald ikke opfyldte de helt grundlæggende betingelser for at kunne kræve refusion af udbytte; samt at dette førte til, at Arne Riis kort tid derefter fra [udenlandsk advokatfirma] modtog en revideret beskrivelse af transaktionen, hvor det blev præciseret, at [udenlandsk pensionsfond] erhvervede aktier inden datoen for generalforsamlingens beslutning om udlodning af udbytte, og derfor efter danske skatteregler ville blive anset som ejer af aktierne og dermed efter Arne Riis' opfattelse være den eneste, som ville kunne være berettiget til at tilbagesøge dansk udbytteskat (hvis betingelserne herfor i øvrigt var opfyldt).

I anklageskriftet synes det eneste holdepunkt for at konkludere, at der var tale om denne type transaktion med dobbelt udbytterefusion at være det forhold i sig selv, at den pågældende [land 1] pensionskasse i transaktionen ([udenlandsk pensionsfond]) skulle købe danske aktier med udbytteret på et tidspunkt inden udbyttedatoen ("cum dividend"), som imidlertid først blev leveret til køber efter den dato, hvor de leverede aktier ikke længere bar en udbytteret ("ex dividend").

Det forhold i sig selv, at en aktie sælges med ret til udbytte, men faktisk leveres på et tidspunkt, hvor den ikke længere er udbyttebærende, således at sælgeren i stedet viderebetaler udbyttebeløbet til køberen, ikke af den grund indebærer en transaktion, som vedrører dobbelt tilbagesøgning af udbytteskat, og i øvrigt er et sædvanligt handelsflow.

Der findes intet i det dokumenterede sagsforløb eller i øvrigt, som kan underbygge, at den transaktion, som Arne Riis forholdt sig til og beskrev i den anførte legal opinion muliggør sådan dobbelt tilbagesøgning eller afslører nogen hensigt om at søge dette foretaget.

Herudover har advokat [F] overordnet anført, at den af Arne Riis ydede rådgivning var helt sædvanlig. [Udenlandsk advokatfirma] anmodede [B] om at udarbejde en legal opinion som sket efter det beskrevne forløb, og at dette opdrag var baggrunden for dette helt bestemte format for den rådgivning, som Arne Riis leverede til [udenlandsk advokatfirma] under udarbejdelsen af den ønskede legal opinion. Dette format var og er helt sædvanligt, når en professionel udenlandsk opdragsgiver ([udenlandsk advokatfirma] og dennes klient [udenlandsk bank]) havde behov for at forstå sin retsstilling efter dansk ret. Videre er det anført, at de "assumptions", som Arne Riis herudover lagde til grund for sin juridiske vurdering, alle i løbet af processen var blevet bekræftet af [udenlandsk advokatfirma], enten udtrykkeligt eller ved godkendelse af de løbende udkast til den endelige opinion. En række af disse var kopieret fra den Tax Opinion, som var blevet afgivet af advokat [E], og som Arne Riis modtog fra [udenlandsk advokatfirma] med henblik herpå. Årsagen hertil var at sikre, at den af Arne Riis afgivne legal opinion netop så vidt muligt tog stilling til samme faktum, som var lagt til grund i den modtagne Tax Opinion.

Arne Riis indsatte i øvrigt af egen drift under udarbejdelsen af sine udkast til den anførte opinion nogle yderligere "assumptions," i den afgivne legal opinion, som navnlig havde til formål at tydeliggøre den fælles forståelse, der bestod mellem ham og [udenlandsk advokatfirma] om, at der ikke i transaktionen lå nogen hensigt om dobbelt tilbagesøgning af dansk udbytteskat.

Det er ligeledes anført, at strukturen i en legal opinion, som det også fremgår af Advokatsamfundets egen vejledning i afgivelse af sådanne fra september 2000 følger en relativ fast skabelon, hvilket i alt væsentligt også var tilfældet for den af Arne Riis' udarbejdede legal opinion.

Endvidere har advokat [F] gjort overordnet gældende, at Arne Riis' i sin rådgivning ikke tog stilling til, hvornår [udenlandsk bank] var i god tro. Den centrale forudsætning i anklageskriftet om, at Arne Riis' rådgivning handlede om, "hvorledes" [udenlandsk bank] kunne "*forblive i god tro*", synes både at skyldes en manglende forståelse af selve formatet i en legal opinion, men derudover også på en fejlagtig

forståelse af indholdet af den af Arne Riis afgivne legal opinion. En legal opinion er ikke en rådgivning til en klient om at foretage sig noget bestemt eller det modsatte, men alene en juridisk vurdering af et givet faktum med en given grad af sikkerhed, som modtageren heraf kan inddrage i sin beslutninger om at disponere i overensstemmelse med konklusionen eller undlade dette.

Såfremt Advokatrådets standpunkt er begrundet i, at Arne Riis i den afgivne legal opinion dels selv indsatte nogle "assumptions", som indgik i hans juridiske vurdering, dels justerede i ordlyden af de "assumptions", som han modtog fra [udenlandsk advokatfirma], og som også udgjorde en del af grundlaget for den juridiske vurdering vedrørende bankens mulige erstatningsansvar – er der intet professionelt odiøst eller usædvanligt i, at der af en advokat, der udarbejder en legal opinion, gennem nærmere beskrevne forudsætninger ("assumptions"), sammen med de øvrige faktiske forhold og forudsætninger, der konkret yderligere var en helt nødvendig del af den juridiske vurdering, blev skabt en klarhed omkring disse forhold, og at de derefter indgik i den juridiske vurdering. Arne Riis har helt i overensstemmelse med det sædvanlige format for legal opinions redegjort for grundlaget for konklusionen i sin opinion, hvorfor denne var forbundet med usikkerhed.

Den afgivne legal opinion tager ikke på nogen måde stilling til bankens gode tro, hvilket også ville være et højst usædvanligt tema at indeholde i en legal opinion, ligesom den afgivne legal opinion følger det scope, der udgør den juridiske ramme for, hvad den tager stilling til, og dette scope omfatter ikke god tro. Begrebet "god tro" anvendes kun et enkelt sted i den afgivne legal opinion i en bisætning i tilknytning til en usikkerhed, der kan knytte sig til, om den modtagne Tax Opinion er dækkende for transaktionen, og at Arne Riis dermed påpegede et risikomoment for [udenlandsk bank] i forhold til bankens mulige erstatningsansvar – og der er derfor netop på dette punkt tale om det modsatte af en anvisning på, hvordan [udenlandsk bank] "forbliver i god tro".

Advokat [F] har desuden overordnet gjort gældende, at Arne Riis' rådgivning ikke udgjorde nogen del af udbyttesagen og var ikke egnet til misbrug.

Dertil er det anført, at rådgivningen af [udenlandsk bank] som indeholdt i den afgivne Opinion efter de oplysninger, som Arne Riis har kendskab til, ikke kan anses som en del af udbyttesagen, forstået som indeholdende, at den af ham udarbejdede legal opinion har kunnet forårsage, at et antal parter har opnået uretmæssig refusion af dansk udbytteskat som følge af straffbare forhold. Arne Riis har ikke rådgivet [udenlandsk advokatfirma] og/eller [udenlandsk bank], hvor der var nogen som helst anledning til at formode, at de nævnte typer af strafferetlige forhold indgik, og det kan heller ikke noget sted i materialet, der hidrører fra Arne Riis' rådgivning, dokumenteres, at noget sådant var tilfældet. Arne Riis har alene afgivet en vurdering af [udenlandsk bank]s retsstilling som depotbank i forbindelse

med den af [udenlandsk pensionsfond] påtænkte kortvarige investering i danske aktier med henblik på at kunne opnå refusion af den indeholdte udbytteskat på disse aktier.

Videre er det gjort gældende, at Arne Riis konsekvent har rådgivet om, at dobbelt tilbagesøgning af udbytteskat var uforeneligt med dansk ret, og at han har forudsat, at der hos [udenlandsk advokatfirma] eller [udenlandsk bank] ikke var noget kendskab til eller nogen formodning for, at dette skulle være hensigten med den forelagte transaktion, samt at Arne Riis udtrykkeligt ligeledes forudsatte, at [udenlandsk bank] alene udstedte dokumentation omkring juridisk ejerskab og netop ikke retmæssigt ejerskab ("*beneficial ownership*"), som indebærer en langt mere kompleks juridisk vurdering, hvilket der også redegøres for i den udarbejdede legal opinion.

Arne Riis' rådgivning havde i sagens natur fokus på [udenlandsk bank]s forhold som depotbank i transaktionen, da denne funktion normalt ville indebære bankens udstedelse af dokumentation for det juridiske ejerskab af aktierne i depotet på tidspunktet for udbytteudlodningen i modsætning til det retmæssige ejerskab, idet Arne Riis udtrykkeligt meddelte [udenlandsk advokatfirma], at hvis [udenlandsk bank] erklærede sig om retmæssigt ejerskab, kunne dette føre til en ændret vurdering af bankens ansvarsforhold. Arne Riis forudsatte derimod i sin legal opinion, og fik udtrykkeligt bekræftet af [udenlandsk advokatfirma], at [udenlandsk bank] netop ikke erklærede sig om retmæssigt ejerskab. [udenlandsk bank]s kunde ([udenlandsk pensionsfond]) blev ved købet af aktierne ejer af aktierne og af udbyttet på samme. Arne Riis' legal opinion forudsatte udtrykkeligt, at [udenlandsk bank] ikke bistod med tilbagesøgningen af udbytteskat.

Når det er konstateret som sket, at [udenlandsk bank] ved kriminelle handlinger har opnået uberettiget refusion af dansk udbytteskat, skyldes dette alene, at banken har gennemført nogle andre transaktioner end dem, der var forudsat i den afgivne legal opinion. Der er ikke noget retligt grundlag for at stille det krav til en advokat, der udarbejder en legal opinion, at denne udtrykkeligt i sin rådgivning og i en sådan Opinion skal forudsætte og anføre, at rådgivningen ikke må misbruges til strafbare eller ulovlige forhold, da det er umiddelbart indlysende.

En legal opinion udstedt til en depotbank om bankens egne forhold indgår aldrig som et led i en tilbagesøgningsproces vedrørende udbytteskat, idet det supplerende bemærkes, at Arne Riis ikke havde eller har nogen relation til den tilbagesøgende aktionær [udenlandsk pensionsfond], og når det af anklageskriftet fremgår, at Arne Riis' rådgivning i forbindelse med udarbejdelsen af den anførte legal opinion og forudsætningerne herfor spillede en "altafgørende rolle" for en anmodning om og udbetaling af udbytterefusion, herunder den dokumentation, der forudsættes udstedt i tilknytning til en legal opinion, er dette ikke korrekt og i øvrigt udokumenteret. I mindretallets votum i Advokatnævnets kendelse i sagen mellem

[B] og Skatteministeriet, anføres netop også om den af Arne Riis' afgivne legal opinion, at disse medlemmer således finder, at de tidligere afgivne Opinions indeholdt en grundig beskrivelse af dansk ret og ikke fremstod som et dokument, der kunne eller skulle bruges til "svindel", idet det bemærkes, at der ikke i øvrigt i denne afgørelse (flertallets votum) er indeholdt nogen stillingtagen til indholdet af den anførte legal opinion.

Der er heller ikke grundlag for overhovedet at konkludere, at SKAT har refunderet udbytteskat i tillid til dokumentation udstedt af nogen banker, herunder [udenlandsk bank].

Der er således heller ingen grund til at formode eller forudsætte, at den dokumentation, som [udenlandsk bank] udstedte, var den eneste dokumentation, der skulle til for at udløse udbyttedokumentation, idet dette forhold netop udgjorde den efterfølgende kendte problemstilling i skattemyndighedernes administration, som først kom frem med offentliggørelsen af skattemyndighedernes administration af udbytteskatrefusionerne. Der er derfor ikke etableret nogen form for sammenhæng mellem den transaktion, som Arne Riis forholdt sig til i den afgivne Opinion og det tab, som den danske stat angiveligt har lidt ved forkert refusion af udbytteskat.

Når advokat [A] i e-mail af 17. februar 2017 benyttede betegnelsen "cum/ex transactions in Denmark", skyldes dette, at det var den betegnelse, der er benyttet i forespørgslen af 16. februar 2017 fra [udenlandsk advokatfirma] (G), hvilken henvendelse er en del af korrespondancen, og advokat [A] opfattede betegnelsen som en generel betegnelse for spørgsmålet om tilbagesøgning af udbytteskatter i Danmark i tilknytning til transaktioner, der tidsmæssigt ligger tæt på udbyttedatoen. Det af advokat [A] efterfølgende (den 17. februar 2017) fremsendte til advokat [G] indeholder intet om dobbelt tilbagesøgning af udbytteskat i Danmark.

Advokat [F] har til støtte for den subsidiære påstand navnlig anført, at den af Højesteret afsagte dom i erstatningssagen mellem Skatteforvaltningen og [B] ikke med retsvirkning for Arne Riis har taget stilling til de spørgsmål, som er omfattet af nærværende Advokatnævns sag over for Arne Riis, der skal afgøres på basis af det faktum, der er tilvejebragt under nærværende sag.

Endvidere er det gjort gældende, at hvis Arne Riis' adfærd anses for at være i strid med god advokatskik, således som god advokatskik på det konkrete område forelå i 2014, hvad der bestrides, bør sagen afsluttes med Advokatnævnets mildeste sanktion under hensyntagen til, at den af Arne Riis afgivne legal opinion var udarbejdet i 2014 i overensstemmelse med Advokatrådets vejledning for udarbejdelse af sådanne legal opinions, som i øvrigt ikke efterfølgende er ændret, at retsstillingen på det anførte område ikke i 2014 var afklaret på en sådan måde, at det i højesteretsdommen anførte var udtryk for gældende ret i 2014, jfr. i denne

henseende [landsrettens] modsatrettede dom i samme sag.

Endelig er det gjort gældende, at Arne Riis var ansat medarbejder (og dermed ansat partner) i [B] i 2014, at han ikke længere er advokat og har deponeret sin advokatbeskikkelse, ligesom han aldrig tidligere eller senere end denne sag har været sanktioneret af Advokatnævnet, samt at der på nuværende tidspunkt er gået 10 år siden de konkrete begivenheder udspillede sig, og at sagen i Advokatrådets regi blev rejst i 2018, hvorfor der ikke ses at være behov for noget særligt eller skærpet sanktion.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 15 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Advokatnævnet finder under de foreliggende omstændigheder, at nævnet har kompetence til at behandle den indgivne klage, da den vedrører spørgsmålet om daværende advokat Arne Riis' adfærd, hvilket henhører under Advokatnævnets enekompetence.

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik. Advokaten skal herunder udføre sit hverv grundigt, samvittighedsfuldt og i overensstemmelse med, hvad berettigede hensyn til klienternes tarv tilsiger.

I bestemmelsens forarbejder beskrives god advokatskik som "den adfærd, som gode og omhyggelige, fagligt kompetente advokater udviser, og som opfylder de faglige og etiske krav, der på grund af lovgivningens regler om advokaters funktioner må opstilles" (jf. betænkning nr. 871/1979 vedrørende revision af retsplejelovens afsnit om advokater, side 59).

Advokatnævnet bemærker, at det forhold, at en advokat i forbindelse med sin rådgivning indtager et givent standpunkt, der vedrører de faglige, juridiske forhold i den sag, som advokaten varetager for klienten – og som ved en efterfølgende domstolsprøvelse bliver underkendt – ikke i sig selv medfører, at advokaten har udvist en adfærd i strid med god advokatskik.

Dette beror således på en konkret vurdering, herunder om der er tale om rådgivning, som er i strid med grundlæggende krav til kvaliteten i en advokats arbejde, som nævnet har mulighed for at konstatere på det foreliggende grundlag, ligesom det må afhænge af sagens karakter, områdets kompleksitet samt de potentielle konsekvenser og skadevirkning m.v. Dette skal sammenholdes med,

hvad advokaten har oplyst klienten om, og hvad opgaven rent faktisk går ud på.

I en sag som den foreliggende finder Advokatnævnet, at det påhvilede Arne Riis at udvise særlig agtpågivenhed i sin rådgivning som advokat.

Nævnet har ved vurderingen navnlig lagt vægt på indholdet af den fremlagte e-mailkorrespondance mellem [udenlandsk advokatfirma] og Arne Riis, herunder baggrunden for henvendelsen, hvor der bl.a. ønskedes en specifik vurdering af bankens erstatningsretlige og strafferetlige situation, og at Arne Riis indledningsvist og flere gange undervejs i forbindelse med sin rådgivning gav udtryk for, der var tale om en særlig problematisk transaktionstype og risikoen for dobbelt refusion af udbytteskat.

Det har ligeledes indgået i Advokatnævnets vurdering, at Arne Riis fik forelagt det [sprog] transaktionsdiagram i april 2014, hvorunder transaktionen detaljeret blev gennemgået fra placering af ordren ved [udenlandsk bank] som depotbank samt den konkrete gennemførelse af udbyttebetalingen, herunder ved bankens udstedelse af såkaldte "Credit Advices", som var en afgørende dokumentation for, at en udenlandsk skatteyder var berettiget til refusion af udbytteskat.

Nævnet har i den sammenhæng ligeledes lagt vægt på indholdet af den efterfølgende korrespondance mellem Arne Riis og [udenlandsk advokatfirma], herunder den ændrede faktuelle beskrivelse af ordningen, der skulle lægges til grund ved udarbejdelsen af den ønskede legal opinion.

Efter det anførte, finder Advokatnævnet, at Arne Riis under de foreliggende omstændigheder burde have afstået fra at rådgive [udenlandsk bank], som sket i legal opinion af 4. august 2014, idet Arne Riis efter nævnets opfattelse undervejs i rådgivningsforløbet – og senest i april 2014 – burde have indset, at der kunne være nærliggende risiko for, at den konkrete rådgivning og ovennævnte legal opinion kunne misbruges. Med disse bemærkninger og i dette omfang findes Arne Riis særdeles groft at have overtrådt god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Det af forsvareren anførte om, at der ikke er noget retligt grundlag for at stille det krav til en advokat, der udarbejder en legal opinion, at denne udtrykkeligt i sin rådgivning og i en sådan opinion skal forudsætte og anføre, at rådgivningen ikke må misbruges til strafbare eller ulovlige forhold, kan ikke føre til en ændret vurdering. Det kan heller ikke føre til en anden vurdering, at Arne Riis i sin legal opinion af 4. august 2014 bl.a. indsatte en række forbehold.

Sanktionsudmålingen

Den samlede sagsbehandlingstid har været ca. 6 år, hvoraf sagen bl.a. har været berosat i perioden fra 4. februar 2021 til 14. maj 2024 grundet behandlingen af den civilretlige sag mellem Skatteforvaltningen og [B] og efter anmodning fra parterne.

Det bemærkes, at sagsbehandlingstiden, uagtet det i det væsentlige ikke skyldes forhold i Advokatnævnet, efter nævnets opfattelse konkret har oversteget det rimelige, hvorfor Arne Riis bør kompenseres herfor ved sanktionens fastsættelse, jf. princippet i straffelovens § 82, nr. 13.

Henset til det ovenfor anførte, og da der ved sanktionens fastsættelse er lagt vægt på forholdets karakter, herunder rådgivningens potentielle – og efterfølgende reelle – konsekvenser, pålægger Advokatnævnet på den baggrund Arne Riis en bøde på 200.000 kr. i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Arne Riis kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

Arne Riis pålægges en bøde til statskassen på 200.000 kr.

På nævnets vegne

Ole Høyer